

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 06.04.2017
Vår ref.: 2016/12989
Arkivnr.: 461.5

Karmøy kommune
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Tillatelse etter forurensningsloven til graving/mudring i sjø avløpsledning Bøvågen - Karmøy

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Karmøy kommune av 04.11.2016 og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til graving/mudring i sjø. Vilkårene fremgår på side 5 og 6.

Tillatelsen omfatter mudring av ca. 450 m³ sediment som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 420 m². Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

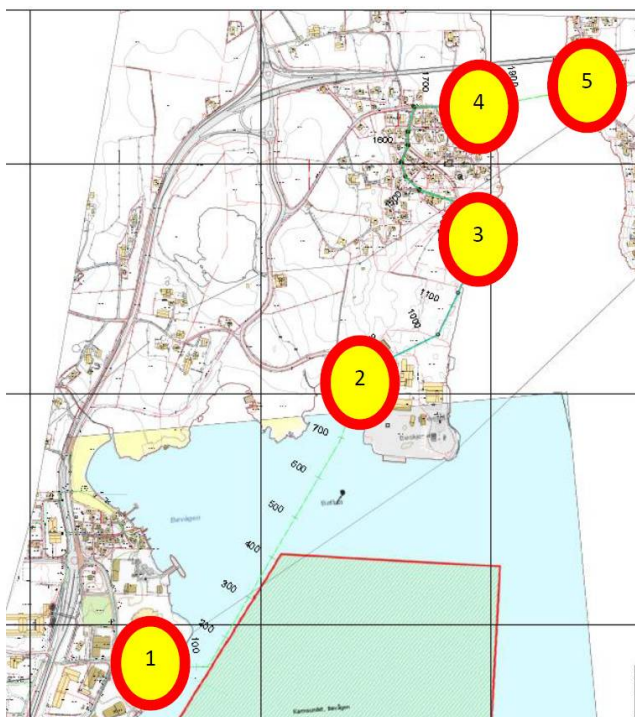
Vi viser til søknad av 04.11.2016 om tillatelse etter forurensningsloven/forurensningsforskriften til graving/mudring på eiendommen 146/1, 212 og 17, og 148/12 i Bøvågen, Karmøy kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Karmøy kommune skal sanere eksisterende avløpspumpestasjon i Bøvågen. I den forbindelse skal det etableres sjøledninger for pumping av spillvann fra Bøvågen til Bønaset, via Salhus over Karmøysundet, og til eksisterende avløpsanlegg i Jomfruvegen på «fastlands» Karmøy. Det betyr at ledningen blir lagt i sjø i to partier, og på land mellom disse. Nytt anlegg for vann og avløp på Bøvågen, Bønaset og Salhus vil deretter overføre avløpet til renseanlegget på Årabrot i Haugesund kommune. Arbeider på østsiden av Karmsundet er allerede utført tidligere i prosjektet, så her skal det kobles til eksisterende flens i sjø.

Sjøledninger etableres med belastningslodd i betong, og senkes ned til bunnen. Ved ilandføring av ledning vil det måtte utføres graving/mudring for å ha tilstrekkelig overdekning på ledning. Detaljprosjektering for anlegget er ikke utført, men mudring vil mest sannsynlig utføres med gravemaskin fra land og på lekter. Det er forventet mudret ca. 350 m³ (150 + 300) til sammen på henholdsvis lokasjon 1 og 2, som samlet vil berøre et område på 420 m² (140 + 280). Mudrede masser som skal tilbakefylles vil lagres lokalt på land. Eventuelle forurensete masser vil transporteres vekk fra anlegget, behandles i henhold til krav, og leveres på godkjent mottak.

Det er sendt egen søknad til Kystverket og Karmsund Havn. Kystverket har i tillegg lagt søknaden frem for Fiskeridirektoratet region sør, Stavanger maritime museum, Forsvarsbygg, Karmøy kommune og Karmsund havnevesen.

Figur 1. Kart over hvor avløpsledningen skal gå.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge Miljødirektoratets naturbase¹ og temakart-rogaland² er det ikke registrert viktige naturtyper i eller i nærheten av det omsøkte tiltaket. Det er imidlertid modellert sannsynlighet for at det kan finnes ålegras i tiltaksområdet, men dette ble ikke påvist gjennom kartleggingsprogrammet for marine naturtyper i Rogaland. Sandskjell (*Mya arenaria*) er påvist i Bøvågen, den er rødlistet og vurdert som sårbar.

Vannforekomst

I følge vann-nett³ ligger omsøkt område i vannforekomsten «Karmsundet-Kopervik», som tilhører vanntypen «beskyttet kyst/fjord». Vannforekomsten er foreløpig klassifisert med økologisk tilstand «moderat» og kjemisk tilstand «oppnår ikke god». Miljømål for 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Sediment og forurensningssituasjon

Det er ikke gjort noen miljøundersøkelser i forbindelse de planlagte tiltakene. Det er imidlertid utført miljøanalyser av bunnsedimentene i Karmsundet og Bøvågen over årene, den siste er utført

¹ <http://kart.naturbase.no/>

² <http://www.temakart-rogaland.no>

³ <http://vann-nett.no>

av Norsk institutt for vannforskning (NIVA) i 2009⁴. Sedimentene fra prøvepunktet i Bøvågen er beskrevet av NIVA som finkornet skjellsand. Undersøkelsene viser at det spesielt er tungmetaller som bly og kobber som er påvist i høyere tilstandsklasser (tilstandsklasse 3 (moderat) - 5 (svært dårlig))⁵. Dette gjelder også for enkelte polyaromatiske hydrokarboner (PAH-forbindelser) som er i tilstandsklasse 4.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven § 11. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanddirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensede bunnsedimenter

Uten særskilte tiltak vil arbeidene i sjø føre til oppvirvling av forurensede bunnsedimenter, noe som vil kunne gi negative effekter på det marine miljø. Det vil derfor være viktig å hindre partikkelspredning, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier, samt for å unngå spredning og transport av miljøgifter fra sedimentene og til omgivelsene.

Samlet miljøpåvirkning

Arbeidene kan ved utføring føre til oppvirvling og spredning av forurensede bunnsedimenter. Partikkelspredning kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe produksjonsmuligheter for fisk og andre marine organismer.

⁴ NIVA (2009) Forurensningssituasjonen i Karmsundet i 2008 med vekt på påvirkning fra Hydro Aluminium Karmøy. RAPPORT L.NR. 5881-2009. Datert 26.11.2009.

⁵ Klassifisert i henhold til Miljødirektoratets veileder TA 2229/2007

Det er ikke registrert viktige naturtyper i området. Tiltaksområdene er påvirket av menneskelig aktivitet, og Fylkesmannen vurderer det ikke som sannsynlig at arbeidene, utført i henhold til fastsatte vilkår, vesentlig vil skade naturmangfoldet i området. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt tiltaksområdene. Tiltakene skal utføres kontrollert og mudringsarbeidene skal utføres ved hjelp av gravemaskin fra land eller eventuelt lekter. Mudringen vil også bidra til å fjerne noe forurensede sedimenter.

På bakgrunn av samfunnsnytte, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene.

For å hindre partikkelspredning planlegger søker å bruke siltgardin under arbeidene. Arbeidene skal utføres ved hjelp av gravemaskin fra land eller lekter. Med hensyn til tiltaksområdets beskaffenhet, samt arbeidenes omfang og varighet, er vi av den oppfatning at dette avbøtende tiltaket er hensiktsmessig og tilstrekkelig for å hindre partikkelspredning ut av området.

Da de planlagt mudrede massene ikke er testet for forurensning må det antas at de er minst like forurenset som prøver tatt av NIVA (2009) lenger ute i Bøvågen. Forurensede masser som tas opp på land skal leveres på godkjent deponi. Lagring av masser på land må lagres forsvarlig slik at det ikke forekommer noen avrenning. Mudrede masser kan tilbakeføres til sjø dersom de ikke er forurenset av TBT, PCB, PAH eller bly over tilstandsklasse II (god). Sjøbunnen må testes for forurensning ned til dybden og langs traseen det skal mudres før arbeidet starter. Prøver tatt av masser på land vil ikke gi en korrekt gjengivelse av forurensningssituasjonen.

Fylkesmannen stiller også krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Tiltaket skal imidlertid utføres i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, og det skal gjennomføres i løpet av et relativt kort tidsintervall. Bunnsedimenter lagret på land vil bli sendt til godkjent deponi om de viser seg å være forurenset. Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til omsøkte arbeider i sjø i Bøvågen, Karmøy kommune.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 04.11.2016, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av det omsøkte tiltaket i Bøvågen plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysningene som er fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir

anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom SVV og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Karmøy kommune tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved gnr. 146, bnr. 2, 212 og 14, og gnr. 148, bnr. 12 i Bøvågen, Karmøy kommune.

Tillatelsen omfatter:

- *Mudring av ca. 450 m³ løsmasser (berørt sjøbunnsareal ca. 420 m²)*
- *Mellomlagring av mudringsmasser på land, massene skal lagres forsvarlig uten fare for avrenning*
- *Tilbakeføring av mudringsmasser disse til sjø om de ikke er forurenset av TBT, PCB, PAH eller bly over tilstandsklasse II (god), traseen skal testes for forurensning før massene mudres*

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Karmøy kommune er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
 - 3.1. Arbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
 - 3.2. Før arbeidene påbegynnes skal det monteres en partikkelbarriere/siltgardin rundt tiltaksområdet. Barrieren skal forankres i bunn og være montert slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Barrieren skal ikke demonteres før 14 dager etter at alle arbeidene er avsluttet. Det skal også etableres en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgarden ikke fungerer etter hensikten. Aktivitetene skal loggføres.

- 3.3. Mudringsmassene skal avvannes forsvarlig innenfor siltgardin. Masser som blir mellomlagret på land må sikres mot avrenning. Massene som lagres på land skal være testet for forurensning før de mudres. Oppmudrede masser som ikke er forurenset av TBT, PCB, PAH eller bly over tilstandsklasse II (god) kan legges tilbake i sjø. Om det ikke testes for forurensning før mudring anses massene som forurensete og skal leveres til godkjent deponi. Rene masser må holdes adskilt fra forurensete/ikke testet masser.
- 3.4. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinen skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
4. Ved ilandføring og mudring ved Bøneset må det tas hensyn til nærliggende fylling og duk som ble lagt ned i 2016. Arbeider her må koordineres med Bøneset Eiendom AS som var ansvarlig for utfyllingen i 2016
5. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
6. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
8. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Rapporten skal angi mengde oppmudrede masser, samt dokumentasjon på at masser som ikke er rene er levert til godkjent deponi på land. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 6 uker etter avsluttet arbeid.
9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i Bøvågen isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Karmøy kommune skal derfor betale et gebyr på **kr 19 700,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet «Miljø og klima».

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

—
Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Mikkel Hedegaard
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Mikkel Hedegaard
Saksbehandler telefon: 51568766
E-post: fmromih@fylkesmannen.no

Kopi til:
Norconsult AS Torggata 10 5525 HAUGESUND